

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวศิวาพร คงมีทรัพย์

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง สศท. 7 เผยผลศึกษาการบริหารจัดการ “ฟางข้าว” ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคกลาง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ออกอากาศ วันพุธที่ 27 ธันวาคม 2566

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 06.30 – 07.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง สศท. 7 เผยผลศึกษาการบริหารจัดการ “ฟางข้าว” ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคกลาง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

นางอังคณา พุทศศรี ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 ชัยนาท (สศท.7) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยถึงแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กรณีศึกษาฟางข้าว ปี 2566 ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระบุรี ลพบุรี ชัยนาท สุพรรณบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร และปทุมธานี โดยมีปริมาณฟางข้าว รวม 2.48 ล้านตัน ซึ่งฟางข้าว นับเป็นวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่สำคัญและมีปริมาณมากสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงช่วยลดต้นทุนทางการเกษตร ตามแนวทาง BCG Model (Bio Circular Green Economy) ที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

สศท.7 ได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการฟางข้าวและปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าว ในพื้นที่ 8 จังหวัด เมื่อช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2566 โดยเก็บข้อมูลจาก 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ผู้ประกอบการแปรรูป/ผู้รวบรวมของแต่ละจังหวัด และผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าว รวม 235 ราย และได้มีการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำเสนอผลการศึกษาวิจัยเบื้องต้นเมื่อช่วงเดือนกรกฎาคม 2566 โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการฟางข้าวในระดับพื้นที่ รวมถึงเกษตรกร และตัวแทนจากกลุ่มแปลงใหญ่ที่มีการบริหารจัดการฟางข้าว รวมถึงผู้รวบรวมฟางข้าว และผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าวในพื้นที่ ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็น (Focus Group) และหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าว

สำหรับการใช้ประโยชน์และการเพิ่มมูลค่าจากฟางข้าวในพื้นที่ 8 จังหวัด พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำกัลดต้นทุนฟางข้าวเพื่อจำหน่าย ร้อยละ 83.17 และเก็บฟางข้าวที่อัดก้อนไว้ใช้ประโยชน์เอง ร้อยละ 16.83 โดยเกษตรกรที่จำหน่ายฟางข้าวอัดก้อนจะมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยรายละ 278.19 บาท/ไร่/รอบการผลิต กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ให้บริการอัดก้อนฟางข้าวและรับซื้อฟางข้าวอัดก้อนจากเกษตรกร เพื่อจำหน่ายต่อให้ผู้ใช้ประโยชน์ หรือผู้ประกอบการแปรรูปในพื้นที่ 8 จังหวัด ร้อยละ 61.01 จำหน่ายให้กับผู้ใช้ประโยชน์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 33.83 และภาคใต้ ร้อยละ 5.16 ผู้ประกอบการแปรรูป/ผู้รวบรวมฟางข้าว รับซื้อฟางอัดก้อนจากเกษตรกรในพื้นที่ ทั้งในลักษณะเหมาไร่ ราคา 80 - 150 บาท/ไร่ หรือจ่ายให้เกษตรกร ตามจำนวนก้อนที่อัดได้ ราคาก้อนละ 5 - 12 บาท/ก้อน โดยจำหน่ายไปยังผู้ใช้ประโยชน์โดยตรง หรือผ่านผู้รวบรวมด้วยกันต่อไป และผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าว ส่วนใหญ่จะนำฟางอัดก้อนไปเลี้ยงปศุสัตว์ ใช้ร่วมกับพืชอาหารสัตว์ หรืออาหาร TMR สามารถลดค่าใช้จ่ายค่าอาหารสัตว์ โคเนื้อและกระบือเฉลี่ย 9.95 บาท/ตัว/วัน (ลดลงร้อยละ 36) และโคนมเฉลี่ย 31.91 บาท/ตัว/วัน (ลดลงร้อยละ 78) , นำไปเป็นวัสดุคลุมดินทดแทนพลาสติกสำหรับคลุมแปลงปลูกพืชผัก หรือไม้ผล สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 1,299.55 บาท/ไร่/รอบการผลิต (ลดลงร้อยละ 51) , นำไปเป็นอาหารปลาในรูปแบบคอนโดอาหารปลาหรือแขวนวิขาอาหารปลา เพื่อให้เกิดไรแดง หนอนแดง หรือ

แพงก์ตอน จะช่วยลดค่าใช้จ่ายค่าอาหารปลาสำเร็จรูปได้เฉลี่ย 834.96 บาท/บ่อ/รอบการผลิต (ลดลงร้อยละ 58) , นำไปใช้เป็นปุ๋ยหมักในนาข้าวและแปลงผักทดแทนปุ๋ยเคมี สามารถ ลดค่าใช้จ่ายได้เฉลี่ย 482.28 บาท/ไร่/รอบการผลิต (ลดลงร้อยละ 70) และหากนำฟางอัดก้อนไปแปรรูปเป็นถุกระดาศใส่ของ กระถางต้นไม้ย่อยสลายได้ แผงไข่ ปอกสวมแก้ว ที่รองแก้ว สามารถสร้างรายได้เพิ่มเฉลี่ย 632.44 บาท/ก้อน

ด้านแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าวในพื้นที่ 8 จังหวัด เกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาต่อยอดการบริหารจัดการฟางข้าว ใช้พื้นที่ร่วมกันในการเก็บรวบรวมและจำหน่ายฟางข้าวอัดก้อนเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในเรื่องราคา อีกทั้ง ควรเพิ่มช่องทางการจำหน่ายแบบออนไลน์เพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ ควรพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปฟางข้าวให้มีความหลากหลายและได้คุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการสร้างเกษตรกรต้นแบบผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าวพร้อมสร้างมาตรการจูงใจ และขยายผลสู่เกษตรกรที่สนใจ อีกทั้ง จัดทำฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตฟางข้าว กับผู้ใช้ประโยชน์โดยตรง

ทั้งนี้ ผลการสำรวจและผลการระดมความคิดเห็นดังกล่าว สศท.7 ได้นำข้อมูลไปประกอบการวิเคราะห์ และ จัดทำงานวิจัย เรื่องการจัดการโซ่อุปทาน และแนวทางการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กรณีศึกษาฟางข้าว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยและประเมิน สศก. เพื่อขอความเห็นชอบ และจะเผยแพร่งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ทาง www.oae.go.th และ www.zone7.oae.go.th ในช่วงปี 2567 โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกร และผู้ประกอบการ รวมถึงผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์และวางแผนการบริหารจัดการฟางข้าวต่อไป หากท่านใดสนใจข้อมูลเชิงลึกของงานวิจัยสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สศท.7 โทร 0 5640 5005 หรืออีเมล zone7@oae.go.th

ราคาที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 13,709 บาท สัปดาห์ก่อน 13,509 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 10,338 บาท สัปดาห์ก่อน 10,250 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 9.13 บาท สัปดาห์ก่อน 8.91 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.32 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 17.50 บาท สัปดาห์ก่อน 23.56 บาท

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 41.67 บาท สัปดาห์ก่อน 40.00 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 32.21 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 22.94 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 5.03 บาท สัปดาห์ก่อน 4.88 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 3.00 บาท สัปดาห์ก่อน 2.97 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 7.39 บาท สัปดาห์ก่อน 7.34 บาท

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,952 บาท สัปดาห์ก่อน 2,092 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,333 บาท สัปดาห์ก่อน 1,487 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 669 บาท สัปดาห์ก่อน 950 บาท

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 10.60 บาท สัปดาห์ก่อน 10.73 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 12.60 บาท สัปดาห์ก่อน 12.74 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 49.73 บาท สัปดาห์ก่อน 49.18 บาท

ยางก้อนคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 23.45 บาท สัปดาห์ก่อน 23.03 บาท

เศษยางคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 21.78 บาท สัปดาห์ก่อน 21.48 บาท

น้ำยางสดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 47.12 บาท สัปดาห์ก่อน 45.50 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 66.38 บาท สัปดาห์ก่อน 66.08 บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 40.74 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ไขไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 375 บาท สัปดาห์ก่อน 376 บาท

ไขเป็ด

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 413 บาท สัปดาห์ก่อน 410 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 89.03 บาท สัปดาห์ก่อน 89.61 บาท

กระบือ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 67.22 บาท สัปดาห์ก่อน 67.08 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตุ๊กบึกอูย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 60.94 บาท สัปดาห์ก่อน 60.31 บาท

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 79.00 บาท สัปดาห์ก่อน 80.02บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 123.88 บาท สัปดาห์ก่อน 127.06 บาท

ปลาทุ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 69.49 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ปลาเปิด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.07 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 36.40 บาท สัปดาห์ก่อน 37.00 บาท

จากกันวันนี้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่องเพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลข่าวสาร ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170

- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service/

- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ

10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 ชัยนาท เรื่อง สศท. 7 เผยผลศึกษาการบริหารจัดการ “ฟางข้าว” ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคกลาง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำ

สัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตรที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกัน ทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวได้ที่ เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน และอีกหนึ่งช่องทางเพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟังสามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้ โดยค้นหา ID Line : @oanews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่ในวันศุกร์ สวัสดีค่ะ